

Sygn. akt IV KK 234/19

## POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.  
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 26 czerwca 2019 r.,  
sprawy **A.M.**  
skazanego z art. 284 § 2 k.k.  
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego  
od wyroku Sądu Okręgowego w B.  
z dnia 4 grudnia 2018 r., sygn. akt VII Ka [...],  
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w B.  
z dnia 10 lipca 2018 r., sygn. akt III K [...],

### **p o s t a n o w i ł**

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zwolnić skazanego A.M. od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 10 lipca 2018 r., sygn. akt III K [...], D.M. został uznany za winnego tego, że w nieustalonym dniu pomiędzy 17 grudnia 2014 r. a 17 lutego 2015 r. przywłaszczył powierzone mu: na podstawie najmu z dnia 17 grudnia 2014 r. nr [...]/2014 nagrzewnicę o nr fabrycznym [...] o wartości 4750 zł, na podstawie umowy najmu z dnia 17 grudnia 2014 r. nr [...]/2014 nagrzewnicę o nr fabrycznym [...] o wartości 3200 zł oraz na podstawie umowy najmu z dnia 18 grudnia 2014 r. nr [...]/2014 nagrzewnicę o nr fabrycznym [...] o wartości 4750 zł, w wyniku czego powstały straty o łącznej wartości 12.700 zł na szkodę „A.” Sp. z o.o. Sp. Komandytowa z siedzibą w B., tj. popełnienia czynu

z art. 284 § 2 k.k., za co wymierzono mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. Jednocześnie Sąd orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę pokrzywdzonemu kwoty 12.700 złotych.

Rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy zaskarżył apelacją obrońca oskarżonego oraz oskarżony A.M..

Obrońca oskarżonego zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

- „rażące naruszenie art. 41 § 1, albowiem jak wynikało z materiału dowodowego - oskarżony jest skonfliktowany z SSO M.B. zaś z oświadczenia SSR K.S. wynikało, iż pozostaje on w relacjach przyjacielskich z SSO M.B. za tym istniała okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość, co do jego bezstronności w sprawie, co nie zostało uwzględnione przez Sąd Rejonowy, który wydał błędne postanowienie w przedmiocie nie uwzględnienia wniosku o wyłączenie sędziego K.S.,
- naruszenie art. 284 k.k. poprzez jego zastosowanie, albowiem strony łączyła umowa cywilnoprawna, która uprawniała oskarżonego do dysponowania sprzętem,
- naruszenie art. 6 k.p.k. prawa do obrony oskarżonego, albowiem pomimo tego, iż Sąd Rejonowy w poprzednim składzie uwzględnił jego wniosek dowodowy oskarżonego o przesłuchanie świadka S., Sąd Rejonowy prowadząc sprawę od początku z powodu wyłączenia Sędziego, nie przeprowadził tego dowodu, zaś zeznania tego świadka miały istotny wpływ na treść zapadłego w sprawie orzeczenia, zaniechanie uwzględnienia pozostałych wniosków dowodowych oskarżonego,
- błędne przyjęcie przez Sąd Rejonowy, iż oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu, albowiem z pokrzywdzonym wiązały go umowy cywilnoprawne i miał prawo dysponować sprzętem wynajętym, jak wynika z materiału dowodowego umowy te były przedłużona telefonicznie,
- błędne przyjęcie przez Sąd Rejonowy, iż oskarżony mógł reagować i podejmować działania Zakładu Karnego w zakresie zwrotu sprzętu,
- ocenę materiału dowodowego w sposób sprzeczny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, a nadto dokonywanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów przez Sąd Rejonowy, opieraniu się na zeznaniu świadka K., z którym

oskarżony pozostaje w konflikcie, a ponadto świadek ten nie był stroną umów jakie zawierał oskarżony.”

Wskazując na powyższe uchybienia skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Oskarżony zaskarżył wyrok w całości zarzucając obrazę przepisów postępowania oraz błąd w ustaleniach faktycznych, stanowiący podstawę do uznania go winnym zarzucanego przestępstwa. Oskarżony wniósł o uniewinnienie. W uzasadnieniu podniósł, iż na podstawie umowy cywilnoprawnej mógł dysponować tym sprzętem, a rozwiązanie umowy i wezwanie do zwrotu sprzętu nastąpiło już po 17 lutego 2015 r. i dopiero po tej dacie spółka podjęła działania w celu ustalenia miejsca, w którym nagrzewnice mogły się znajdować. Wskazał, iż świadek Ł.K. jest osobą postronną dla tej umowy, nie miał wiedzy, że sprzęt był wynajmowany, a on pozostaje w konflikcie z tą osobą.

Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z dnia 4 grudnia 2018 r., sygn. akt VII Ka [...], utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie, uznając, iż apelacje obrońcy oskarżonego i jego obrońcy nie zasługiwały na uwzględnienie.

Zaskarżając kasacją wyrok Sądu odwoławczego obrońca skazanego podniósł zarzut rażącego naruszenia prawa, tj.:

- „art. 41 § 1 k.p.k. poprzez nie wyłączenie Sędziego Sądu Rejonowego K.S. od orzekania w sprawie w sytuacji, kiedy oświadczył on po złożeniu wniosku o wyłączenie sędziego przez oskarżonego A.M., iż pozostaje on nie tylko w relacjach zawodowych, ale bliskich relacjach przyjacielskich, z Sędzią M.B. zdaniem obrony jest to sytuacja w której Sędzia Sądu Rejonowego rozpoznaje sprawę oskarżonego, który pozostaje w konflikcie z jego przyjacielem, za tym Sąd winien wyłączyć sędziego od orzekania w sprawie, albowiem zachodzi tu ewidentny konflikt interesów, sędzia nie powinien rozpoznawać spraw w których podsądnymi są osoby pozostającymi w konflikcie osobistym z jego przyjaciółmi, albowiem może to powodować uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności Sędziego w danej sprawie,

- (...) art. 433 § 2 k.p.k. poprzez jedynie częściowe odniesienie się do zarzutu apelacyjnego dotyczącego naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 41 § 1 k.p.k., albowiem Sąd Okręgowy wskazał jedynie lapidarnie, iż brak było podstaw do uwzględnienia wniosku, Sąd Okręgowy winien się odnieść szeroko do tej kwestii i rozpoznać istotę tego zarzutu, czego nie uczynił, albowiem odniósł się do niego jednym zdaniem,

- (...) art. 284 § 2 k.p.k. poprzez jego błędne zastosowanie, albowiem skazany nie mógł przywłaszczyć nagrzewnic w okresie w którym związany był umową cywilnoprawną, wskazać w tym zakresie należy, iż nie można przywłaszczyć rzeczy będąc na podstawie stosunku cywilnoprawnego uprawnionym do władania nią, zaś po osadzeniu w Zakładzie Karnym nie miał fizycznego, ani faktycznego władztwa nad rzeczą w związku z tym nie można także mówić o przywłaszczeniu i chęci utrzymania się w posiadaniu rzeczy skoro faktycznie nie było to możliwe, zaś pobyt w Zakładzie Karnym w tym odmowa uzyskania przepustki celem załatwienia sprawy nagrzewnic skutecznie utrudniała skazanemu zwrot powierzonego mu sprzętu, co świadczy o braku zamiaru skazanego ukierunkowanego na przywłaszczenie rzeczy,

- (...) art. 366 § 1 k.p.k., albowiem Sąd I instancji oraz Sąd II instancji nie baczyl na to, aby zostały wyjaśnione wszystkie okoliczności związane z choćby z pismami jakie kierował oskarżony do administracji Zakładu Karnego, sąd I instancji oraz drugiej instancji winny tą kwestię szczegółowo zbadać oraz omówić w uzasadnieniach wyroku.”

Autor kasacji podniósł również zarzut rażącej niewspółmierności „kary orzeczonej wobec oskarżonego, albowiem kara wymierzona temu oskarżonemu za czyn jest rażąco niewspółmiernie surową.”

W następstwie tych zarzutów skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie skazanego od zarzucanego mu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu odwoławczego i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona przez obrońcę skazanego A.M. kasacja jest oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k.

Przed odniesieniem się do przedstawionych wyżej zarzutów przypomnieć należy podstawowe przepisy regulujące postępowanie kasacyjne:

- kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia służącym od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego, kończącego postępowanie (art. 519 k.p.k.), co oznacza, że – co do zasady – przedmiotem zarzutów kasacyjnych mogą być naruszenia prawa, do których doszło w toku postępowania odwoławczego;

- kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.) – zatem nie można w niej kwestionować wprost ustaleń faktycznych ani podnosić zarzutu rażącej niewspółmierności kary, co zapisano w art. 523 § 1 zd. drugie k.p.k.;

- Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym – tylko w wypadkach określonych w art. 435, 439 i 455 k.p.k. (art. 536 k.p.k.).

W rozważanej sprawie brak jest podstaw do rozpoznania kasacji poza granicami zaskarżenia i podniesionymi zarzutami, zatem odnieść się należy wyłącznie do zarzutów zawartych w kasacji obrońcy skazanego.

Zarzut rażącej niewspółmierności kary jest niedopuszczalny z mocy ustawy, nie wymaga więc żadnej analizy.

Zarzuty obrazy art. 41 § 1 k.p.k., art. 284 k.p.k. i art. 366 § 1 k.p.k. nie mają charakteru kasacyjnego.

Sąd odwoławczy nie rozpoznawał wniosku o wyłączenie sędziego, nie mógł więc obrazić przepisu art. 41 § 1 k.p.k. (kwestia wyłączenia sędziego dotyczyła przecież postępowania przed Sądem pierwszej instancji).

Wprawdzie skarżący wskazuje na naruszenie „art. 284 § 2 k.p.k.”, nie mniej jednak z dalszej części zarzutu niezbicie wynika, iż dotyczy on obrazy prawa materialnego, tj. art. 284 § 2 k.k. Trudno zarzut ten traktować jako kasacyjny, skoro Sąd odwoławczy w istocie nie stosował prawa materialnego, nie dokonywał też odmiennej od rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji wykładni wskazanego

przepisu. Autor kasacji nie wiąże kwestii związanej z prawem materialnym z obrazą prawa procesowego polegającą na nierozpoznaniu zarzutu apelacyjnego, co jest o tyle zrozumiałe, że kwestia ta była przedmiotem rozważań Sądu Okręgowego. Sąd ten podzielił wywody poczynione przez Sąd Rejonowy, podkreślając, iż skazany wszedł w posiadanie nagrzewnic na podstawie zawartych umów najmu, mimo wezwań nie zwrócił ich w wyznaczonym terminie, a jedynie kilkakrotnie prosił o przedłużenie terminu ich zwrotu. Okoliczności te, zdaniem orzekającego Sądu, dają podstawę do przypisania skazanemu przywłaszczenia. Jednocześnie Sąd zauważył, iż nagrzewnic nie było w miejscu wskazanym przez skazanego, a A.M. nawet nie starał się wyjaśnić w trakcie procesu, co się z nimi stało. W świetle okoliczności ustalonych w toku postępowania przed Sądem Rejonowym słusznie przyjęto, że zachowaniu skazanego towarzyszył zamiar *rem sibi habendi*. Utrzymywanie w kasacji, że skazanemu nie towarzyszył zamiar przywłaszczenia, stanowi niedopuszczalne kwestionowanie ustaleń faktycznych. Twierdzenie, że skazany władał nagrzewnicami na podstawie zawartej umowy, zatem nie mógł dopuścić się przywłaszczenia, jest wręcz kuriozalne, ponieważ istotą omawianego typu przestępstwa jest to, że sprawca włada przedmiotem przestępstwa legalnie, lecz nielegalnie dysponuje nim, jak właściciel. Jest to szczególnie wyraziste w wypadku kwalifikowanego typu przywłaszczenia z art. 284 § 2 k.k., w którym przewidziano przywłaszczenie powierzonej cudzej rzeczy ruchomej.

W kategoriach nieporozumienia traktować należy zarzut obrazy art. 366 § 1 k.p.k. Przepis ten określa bowiem „sposób procedowania przewodniczącego składu orzekającego sądu pierwszej instancji, stąd skarga kasacyjna nie jest miejscem na podnoszenie zarzutu uchybienia temu przepisowi” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2015 r., III KK 4/15, KZS 2015, nr 6, poz. 29).

Jedynym zarzutem o charakterze kasacyjnym jest zarzut obrazy art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k. Rzecz jednak w tym, że zarzut ten jest oczywiście bezzasadny. Po pierwsze, Sąd odwoławczy, wprowadzając bardzo zwięźle, jednak odniósł się w uzasadnieniu swojego orzeczenia do podniesionego w apelacji zarzutu obrazy art. 41 § 1 k.p.k. Zwięźłość ta wiąże się nierozzerwalnie z jakością podniesionego zarzutu. Skarżący odwołał się do faktów wskazywanych we wniosku

sędziego K.S. o wyłączenie, pominął natomiast argumentację zawartą w postanowieniu Sądu Rejonowego w B. z dnia 26 czerwca 2017 r. (k – 264) o odmowie wyłączenia sędziego. Po drugie, w kasacji skarżący wcale nie twierdzi, że Sąd Okręgowy w ogóle nie rozpoznał zarzutu apelacyjnego, lecz utrzymuje, że do obrazu prawa doszło „po przez jedynie częściowe odniesienie się do zarzutu apelacyjnego”. Tak sformułowany zarzut nie uzasadnia twierdzenia o naruszeniu przepisu art. 433 § 2 k.p.k., ponieważ nie sposób uznać, że Sąd odwoławczy, wbrew rozważanej regulacji nie rozważył wszystkich wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym. Na marginesie dodać trzeba, że rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego dotyczące kwestii wyłączenia sędziego K.S. nie nasuwa żadnych zastrzeżeń. Trudno przecież za dostateczny powód wyłączenia sędziego uznać fakt, iż przyjaźni się on z sędzią innego sądu, który pozostaje w sporze cywilnym ze skazanym, a przedmiotem postępowania karnego jest przestępstwo popełnione na szkodę innej osoby.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.